

Vergaderjaar 2017–2018

34 104

Langdurige zorg

Nr. 233

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2018

In mijn brief van 1 juni jl. heb ik u geïnformeerd over de vormgeving van het abonnementstarief¹. Daarbij heb ik aangegeven de Tweede Kamer vóór de zomer te informeren over de keuze waar de uitvoering van de vaststelling en inning van het abonnementstarief vanaf 2020 belegd zal worden. Via deze brief informeer ik u daarover.

De hoofdpunten van deze brief zijn:

- KPMG heeft in opdracht van VWS onderzoek gedaan naar de verschillende uitvoeringsmodaliteiten. Op basis van de onderzoeksresultaten ben ik van plan om het CAK in principe als uitvoerder voor het abonnementstarief aan te wijzen.
- Het CAK heeft het eerste deel van de uitvoeringstoets opgeleverd en acht invoering per 2020 realiseerbaar mits vóór 1 juli een opdracht is verstrekt. Om uitvoeringsrisico's te beperken heb ik vooruitlopend op de volledige uitvoeringstoets het CAK opdracht gegeven om de voorbereidingen voor de uitvoering in 2020 te starten. Na oplevering van de volledige uitvoeringstoets (medio juli) maak ik een definitieve afweging.

Aanleiding

Vooruitlopend op de voorgenomen wetswijziging per 2020 met betrekking tot het abonnementstarief, wordt in 2019 de verlaging van de bijdrage voor maatwerkvoorzieningen naar een maximum van € 17,50 per algemene maatregel van bestuur (AMvB) met een «tussenvariant» gerealiseerd². De vaststelling en inning van de eigen bijdragen liggen in 2019 bij het CAK, net als onder de bestaande systematiek. In het regeerakkoord is opgenomen dat de verantwoordelijkheid voor de vaststelling en inning vanaf 2020 geïntegreerd kan worden in het gemeentelijke domein.

¹ Kamerstuk 34 104, nr. 224

² Kamerstuk 34 104, nr. 224

Om een zorgvuldige en verantwoorde keuze te maken over de uitvoering van het abonnementstarief per 2020 heb ik onderzoek laten doen naar verschillende uitvoeringsmodaliteiten.

Opzet onderzoek KPMG

In het bijgevoegde onderzoek zijn verschillende uitvoeringsmodaliteiten gedefinieerd en vervolgens op basis van toetsingscriteria met elkaar vergeleken³. In totaal zijn 6 verschillende scenario's gedefinieerd. Een aantal van deze scenario's zijn niet realistisch gebleken of inmiddels achterhaald⁴. De meest relevante onderzochte scenario's zijn:

- A. CAK voert de vaststelling en de inning van de bijdrage uit;
- B. Gemeenten voeren de vaststelling en de inning van de bijdrage uit;

Ten behoeve van de vergelijking van deze uitvoeringsscenario's zijn vanuit verschillende perspectieven een aantal toetsingscriteria gedefinieerd, te weten:

- Uitvoeringskosten van het proces;
- Doorlooptijd van het proces;
- Kwaliteit van de uitvoering van het proces;
- Transitiekosten en risico's gerelateerd aan de implementatie.

De onderlinge toetsing van de verschillende uitvoeringsmodaliteiten is uitgevoerd op basis van drie deelonderzoeken. Een analyse van KPMG mede op basis van interviews met betrokken organisaties, verschillende focusgroepen waarin de betrokken partijen in het uitvoeringsproces hebben deelgenomen en een data-analyse op basis van een uitvraag onder gemeenten en op basis van beschikbare data van het CAK. Verder hebben alle stakeholders (VNG, VNG realisatie, gemeenten, leder(in), CAK, Actiz en VWS) in een begeleidingscommissie een inhoudelijke en toetsende rol gehad bij iedere fase van het onderzoek.

Bevindingen

Het algemene beeld uit het onderzoek is dat het abonnementstarief in vergelijking met de huidige systematiek tot een aantal voordelen in de uitvoering zal leiden. Het abonnementstarief zal leiden tot lagere uitvoeringskosten, een kortere doorlooptijd van het primaire proces, een lagere administratieve belasting voor de betrokken partijen en tevens meer transparantie over het procesverloop, in het bijzonder voor cliënten.

Op basis van het KPMG onderzoek scoren zowel scenario A (CAK voert uit) als scenario B (gemeenten voeren uit) goed op verschillende criteria. Beide scenario's lijken op termijn haalbaar. De overige onderzochte scenario's worden op basis van het onderzoek niet gezien als realistische alternatieven.

- De uitvoeringskosten zullen bij scenario A (het CAK voert uit) fors lager zijn dan bij de andere onderzochte scenario's. Wanneer de uitvoering bij het CAK komt te liggen zullen de personele inzet en de kosten substantieel lager zijn. Hierdoor zal de uitvoering door het CAK het meest doelmatig zijn.
- De doorlooptijd zal in beide scenario's nagenoeg gelijk zijn.
- Scenario B (uitvoering door gemeenten) scoort in het onderzoek van KPMG *in opzet* iets beter dan scenario A als het gaat om kwaliteit (transparantie, foutgevoeligheid, gegevensveiligheid en eenvoud

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁴ Tijdens het onderzoek naar de onderzoeksvarianten zijn een aantal keuzes gemaakt in de vormgeving van het abonnementstarief. Hierdoor zijn een aantal onderzochte varianten achterhaald en hier niet weergegeven.

- cliënt). Dit wordt veroorzaakt doordat er een schakel minder is in het proces (het CAK). Hierbij dient echter wel opgemerkt dat de onderzoekers uit zijn gegaan van een geoptimaliseerd proces bij alle afzonderlijke gemeenten. Dit betekent bijvoorbeeld dat een oplossing moet zijn gevonden om de anticumulatie met (eigen bijdragen op basis van) de Wlz en beschermd wonen te bewaken (bijv. door verbetering en automatisering Wlz-registertoets). Dit zijn complexe aanpassingen welke naar verwachting een aanzienlijke tijdsinvestering vergen.
- Scenario A scoort het beste als het gaat om de transitie- en implementatierisico's.

Afweging

Op basis van bovenstaande resultaten ben ik van plan om het CAK als uitvoerder van het abonnementstarief aan te stellen. Het scenario waarbij het CAK verantwoordelijk is voor de vaststelling en de inning is het meest doelmatig en levert de minste risico's op ten aanzien van de transitie en implementatie. Naar verwachting kan gemeentelijke uitvoering pas op langere termijn optimaal worden gerealiseerd, waardoor de periode tot dat moment als risicovol moet worden gezien.

Aanvullend op de resultaten uit het onderzoek zie ik nog een aantal voordelen aan mijn voornemen om de uitvoering via het CAK te laten verlopen. De flexibiliteit om te anticiperen op toekomstige beleidswijzigingen of wijzigingen in de uitvoering is via het CAK groter. Daarnaast blijft centrale sturings- en beleidsinformatie beschikbaar. Bovendien biedt uitvoering via het CAK de mogelijkheid om via het instrument van broninhouding het proces van eigen bijdragen verder te vereenvoudigen. De komende periode zal ik de mogelijkheden voor broninhouding nader onderzoeken. Hierbij wordt bezien wat de gevolgen voor de keten zijn en op welke termijn broninhouding mogelijk is. Ik zal u over de uitkomsten van de verkenning uiteraard tijdig informeren.

Uitvoerbaarheid

Het CAK is gevraagd een toets op te stellen naar de uitvoerbaarheid van de invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2020. Op 31 mei heeft het CAK het eerste deel van deze uitvoeringstoets (de impactanalyse) opgeleverd⁵. Dit deel ziet op de impact op de klant, de keten en het CAK (juridisch, techniek en uitvoering) en de uitvoerbaarheid. De volledige uitvoeringstoets wordt medio juli opgeleverd. Hierin worden ook de gevolgen voor de organisatie, het personeel, de financiën, de verantwoording en de beleidsinformatie van het CAK in kaart gebracht.

De belangrijkste conclusie van de impactanalyse is dat het scenario waarbij het CAK uitvoerder is per 1 januari 2020 realiseerbaar is indien hiervoor tijdig een opdracht wordt verstrekt. De invoering van het abonnementstarief vergt namelijk een aanpassing van het ICT landschap. Om uitvoeringsrisico's te voorkomen heeft het CAK verzocht om vóór 1 juli een opdrachtbrief te ontvangen, mocht de uitvoering bij het CAK worden belegd. Omdat de volledige uitvoeringstoets pas medio juli zal worden opgeleverd beschik ik pas op dat moment over alle benodigde informatie om een definitief besluit te kunnen nemen. Ter voorkoming van

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

uitvoeringsrisico's heb ik besloten het CAK opdracht gegeven alvast te starten met de voorbereidingen van de aanpassingen. Na oplevering van de volledige uitvoeringstoets zal ik mijn definitieve afweging maken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge